



9. KULTURA: podstawowe dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze



9a.mp3 długość nagrania: 21:07

Podstawowe dziedziny kultury oraz uczestnictwo w kulturze

Kino (cinema, USA: movies)

➔ **Patrz również:** dialog – zaproszenie do kina (9C, str. 106).

kino	cinema, <i>USA</i> : movie theater, <i>potocznie: USA</i> : movies, the flicks
iść do kina	to go to the cinema, <i>USA</i> : to go to the movies
kasa kinowa	box office
rząd (w kinie)	row
scena	scene
film / przebój filmowy	film, <i>USA</i> : movie / blockbuster, hit
film czarno-biały	black-and-white film
film dokumentalny	documentary
film fabularny	feature film

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

film kryminalny
film niemy
film przygodowy
dreszczowiec
horror
komedia
kreskówka
melodramat
western

detective film
silent film
adventure film
thriller
horror film
comedy
cartoon
melodrama
western

nakręcić film
kiepski film
film nagrodzono... <nagroda>

to shoot a film
potocznie: trash, garbage, nonsense
it was given...

nagroda / zdobywający nagrody
kolejna odsłona, następna część
(np. Rambo I,II...)
napisy (z tłumaczeniem)

<...an Academy Award for...>
<...a Golden Raspberry for...>
award / award-winning

obsada

sequel (to)
subtitles

producent
reżyser

cast

scenariusz

producer
director
screenplay (*lub* script)

efekty dźwiękowe / efekty specjalne
ścieżka dźwiękowa

sound effects / special effects
soundtrack

aktor / aktorka
gwiazda filmowa
główna rola
w roli głównej...
grać w filmie
widz / film dozwolony od lat 18

actor / actress
film star
main part (role)
starring...
to act in a film, to appear in a film
viewer / 18-certificate, R-rated

↓ 03:26

sztuka teatralna
wystawiać sztukę
teatr kukielkowy / uliczny

Teatr (theatre)

play
to put on a play, to perform a play
puppet theatre / street theatre

www.maturazangielskiego.net

dramat	drama
tragedia	tragedy
aktor / aktorka	actor / actress
gra aktorów	acting
obsada	cast
publiczność	audience
oklaski / klaskać	applause / to applaud
próba / próba generalna	rehearsal / dress rehearsal
robić próbę, ćwiczyć	to rehearse
premiera	first night, première
przedstawienie	performance
dać wspaniałe przedstawienie	to give a brilliant performance
scena teatralna	stage
kurtyna	curtain
scenariusz	script
kostiumy	costumes
makijaż	make-up
trema	stage fright, <i>potocznie</i> : break-a-leg

grać w teatrze	to act in the theatre
występować na scenie	to be on the stage
grać przy pełnej widowni	to play to a full house
kurtyna idzie w górę	the curtain rises
oklaskiwać / wygwizdać aktorów	to applaud / to catcall, to boo, to whistle
klapa, nieudany występ	to be a flop, to be a critical failure

Literatura (literature)

⬇ 05:43

literatura / literatura piękna	literature / belles-lettres
poezja / proza	poetry / prose
wiersz / poeta	poem / poet
biblioteka / bibliotekarz	library / librarian
księgarnia	bookshop, <i>USA</i> : bookstore

książka	book
książka w miękkiej oprawie	paperback (edition)
książka w twardej oprawie	hardback (edition), <i>USA</i> : hardcover (edition)
sprawdzić coś w książce	to look <i>sth</i> up in a book

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enstet.pl

komiks	comic
kryminał	detective story
bajka	fable, fairy tale
bestseller	bestseller
powieść	novel
przewodnik	guidebook
słownik	dictionary
sprawdzić coś w słowniku	to look <i>sth</i> up in a dictionary

autor	author
bohater	hero, main character, protagonist
czytelnik	reader
pisarz	writer
egzemplarz / tom	copy / volume
fragment	excerpt, extract
gazeta / brukowiec	newspaper / tabloid
ilustracja	illustration
okładka	cover
recenzja	review
redaktor / list do redakcji	editor / letter to the editor
strona / strony z reklamami	page / yellow pages
tytuł	title
wstęp	introduction
nakład / nakład wyczerpany	circulation / (the book is) out of print
wydanie	edition
wydanie specjalne	special edition
nowe wydanie	new edition
wydawca	publisher
wydawnictwo	publishing house
wydawać	to publish
publikacja	publication
wznowienie / wznowić	reissue / to reissue

⬇ 09:19

być pochłoniętym czytaniem	to be absorbed in reading
książka jest o...	the book is about...
napisać recenzję książki	to review a book
popęłnić plagiat / plagiat	to plagiarize / plagiarism

przejrzeć książkę	to leaf through a book
przetłumaczyć książkę	to translate a book
streścić książkę / streszczenie	to summarize a book / summary
wydać książkę/publikację	to publish a book/publication
zrobić korektę	to proofread
krótki opis książki (np. na okładce)	the blurb

Muzea (museums)

↓ 10:03	
arcydzieło	masterpiece
artysta / zawodowy/amator	artist / professional/amateur artist
ekspozycja	exhibition
wystawić / zorganizować wystawę	to exhibit / to put on an exhibition
galeria	gallery
galeria sztuki nowoczesnej	a gallery of modern art, a modern art gallery
graffiti	graffiti
katalog	catalogue
kolekcja	collection
malarstwo / malować / malarz	painting / to paint / painter
martwa natura	still life
muzeum archeologiczne	arch(a)eological museum, arch(a)eology museum
obraz	painting
oryginał	original
pejzaż	landscape
plakat	poster
plan pierwszy / tło obrazu	foreground / background
płaskorzeźba	relief
pomnik	monument
portret / autoportret / portrecista	portrait / self-portrait / portraitist
posąg	statue
postać	figure
rama	frame
reprodukcja / powielić	reproduction / to reproduce
rzeźba / rzeźbić / rzeźbiarz	sculpture / to sculpt / sculptor
rzeźbić, wycinać / wycinanie	to carve / carving
waza ozdobna, wazon	vase
zabytki (pomniki / budynki)	historic monuments, historic buildings
zwiedzający	visitor

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enst.pl

oprowadzać kogoś (po muzeum)	to take (show) <i>someone</i> round (a museum)
zwiedzać muzeum	to visit a museum
zwiedzać z przewodnikiem	to go on a guided tour, to take a guided tour
iść za przewodnikiem	to follow the guide
kolekcjonować/kolekcja/kolekcjoner	to collect / collection / collector
malować obraz	to paint a picture, to do a painting
wystawiać obrazy	to exhibit (display) paintings
pokazywać obrazy	to show paintings
zachować ciszę	to keep silent

Muzyka (music)

↓ 13:31	
chór	choir
dyrygent	conductor
festiwal	festival
flet / flecista	flute / flautist
fortepian, pianino / grać na pianinie	piano / to play (the) piano
pianista	pianist
gitara / grać na gitarze	guitar / to play (the) guitar
gitarzysta	guitarist
harfa	harp
keyboard	keyboard
kompozytor / komponować	composer / to compose
kompozycja	composition
koncert	concert, (jako utwór - concerto)
melodia	melody
muzyk / muzykalny	musician / musical
muzyka ludowa/rockowa/rap	folk/rock/rap music
muzyka popularna/klasyczna	popular/classical music
nuta	note
opera	opera
orkiestra	orchestra
perkusja	percussion
piosenka / lista przebojów / hit	song / the charts / hit
rytm	rhythm
saksofon / saksofonista	saxophone / saxophonist, sax player
skrzypce / skrzypek	violin / violinist

słowa piosenki	lyrics
symfonia	symphony
trąbka / trębacz	trumpet / trumpet player
wiolonczela / wiolonczelista	cello / cellist
występ	performance
zespół muzyczny	music group (band)

↓ 16:18

być miłośnikiem muzyki	to be a music lover
ćwiczyć	to practise
falszować (grając lub śpiewając)	to play (<i>lub</i> sing) out of tune
grać na jakimś instrumencie	to play an instrument
grać na pianinie	to play the piano, <i>USA</i> : to play piano
iść na koncert	to go to a concert
chodzić często na koncerty	to be a concert-goer
regularnie chodzić na koncerty	to be a regular concert-goer
komponować muzykę	to compose music
nie mieć słuchu	to be tone-deaf
nucić melodię / gwizdać	to hum a tune / to whistle a tune
słuchać muzyki	to listen to music
wydać album/singiel	to release an album/a single
	to put out an album/a single

Radio i telewizja (radio and television)

↓ 17:25

antena	aerial, <i>USA</i> : antenna
antena satelitarna	satellite dish
audycja radiowa	radio broadcast
ekran	screen
głośnik, kolumna	loudspeaker, speaker
gra telewizyjna/komputerowa	video game / computer game
kamera wideo	video camera
kaseta / nagrywać	cassette / to record
nagrywać na kasetę	to tape
magnetofon	tape recorder
mikrofon	microphone
odcinek serialu	episode of a serial, instalment
ciąg dalszy nastąpi	to be continued

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

odtwarzacz CD	CD player
pilot	remote control
plyta CD/DVD	compact disc, CD/DVD
prezenter	announcer, presenter
prowadzić program	to present
prognoza pogody	(weather) forecast
przemysł rozrywkowy	show business, showbiz
reklama	TV commercial; (w prasie) advertisement, ad, advert
reportaż	report
serial telewizyjny	TV serial
	TV series (inna fabuła w każdym odcinku)
słuchawki	headphones
środki masowego przekazu	mass media
telewidz	viewer
walkman	personal stereo, walkman
wiadomości	news
wideo, magnetowid	video recorder, VCR
odtwarzacz DVD	DVD player
wieża stereo	hi-fi
wywiad / udzielić wywiadu	interview / to give an interview

Co jest w telewizji?

What's on TV? / *potocznie*: What's on telly?
potocznie: What's on the box?

być na antenie / transmisja na żywo	to be on the air / live broadcast
nadawać	to broadcast
oglądać	to watch
słuchać radia	to listen to the radio
ściszyć / pogłośnić	to turn down / to turn up
włączyć / wyłączyć	to switch on / to switch off

B

Twórcy i ich dzieła

➔ **Patrz:** elementy wiedzy o krajach anglojęzycznych, pkt 15D, str. 157.



9c.mp3 długość nagrania: 01:06

Dialog: Zaproszenie do kina (Invitation to the Cinema)

- A: Hello?
B: Oh, hi Pam! It's Dave.
A: Hey, what's up?
B: Listen, you know you said you really liked *King Kong*?
A: Yeah?
B: It's on at the multiplex tomorrow. You up for it?
A: Yeah, sure. What time's it start?
B: I think it starts at five, but I'm not quite sure.
A: Listen, ring the cinema and check the time. Then ring me, okay?
B: Alright. I'll call you later, okay.
A: Yeah, bye!
B: Bye!
(...)
A: Hello?
B: Hi, it's me again! Listen, the film's on at seven, not at five.
A: Dave, I can't, sorry. I've got a family thing.
B: Can't you get out of it?
A: No, no chance! Sorry about that! What about Saturday instead?
B: Saturday... Yeah, Saturday's good.
A: I tell you what. Let's meet outside the multiplex at 6:30. That way, we'll be in time to get tickets.
B: Sorted! See you then!
A: Alright then, bye!
B: Bye!

Tłumaczenie

- A: Słucham?
B: Cześć Pam! Mówi Dave.
A: Cześć, co słychać?
B: Słuchaj, mówiłeś że chcesz zobaczyć *King Kong*?
A: Tak?
B: Jest jutro w multikinie. Idziesz?
A: No pewnie. O której?

materiały pochodzą z książki *Tematyczny słownik polsko-angielski*, www.enet.pl

- B: Chyba o piątej, ale nie jestem do końca pewna.
A: Słuchaj, zadzwoń do kina i sprawdź o której. Potem zadzwoń do mnie, dobra?
B: Dobra, zadzwonię później.
A: Dobra, cześć!
B: Cześć!
(...)
A: Słucham?
B: Cześć, to znówu ja! Słuchaj, film jest o siódmej, nie o piątej.
A: Dave, nie mogę. Mam spotkanie rodzinne.
B: Naprawdę nie dasz rady?
A: Nie, nie ma szans! Przepraszam! A może w sobotę?
B: Sobota... tak, sobota pasuje.
A: Wiesz co, spotkajmy się przy multikinie o 6:30. Będziemy mieli jeszcze czas, żeby kupić bilety.
B: Dobra! To do zobaczenia!
A: OK, cześć!
B: Cześć!